

Poštovani čitatelji,

U želji da se uključi u europske i svjetske tržišne tokove slobodnog kretanja roba i usluga, Republika Hrvatska odlučila se za uključivanje u Europsku uniju. Sklapanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (29.10.2001.) i podnošenjem zahtjeva za punopravno članstvo u EU (21.02.2003.) preuzela je obvezu usklađivanja svoga zakonodavstva sa zakonodavstvom EU. Koliko je to golem posao, govori već činjenica da je vladajuća koalicija sebi postavila zadatak da do kraja ove godine donese 50 zakona i 33 podzakonska akta.

Najsloženiji i najveći posao u cijelom procesu je usklađivanje tehničkog zakonodavstva o kojem govori tek jedan, 73. članak Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Usklađivanje tehničkog zakonodavstva obuhvaća usklađivanje nacionalnih tehničkih propisa s europskim zahtjevima, preuzimanje i primjenu europskih norma kao nacionalnih, te usklađivanje nacionalnih postupaka ocjenjivanja sukladnosti, ovlašćivanja/akreditacije i nacionalnog mjeriteljskog sustava.

Cijeli sustav europske tehničke regulative zasniva se na Novom i Općem pristupu.

Direktive novog i općeg pristupa temelje se na načelima:

- usklađivanje se ograničava na bitne zahtjeve (sigurnost, zdravlje, zaštita okoliša i potrošača)
- primjena usklađenih normi ili drugih specifikacija ostaje dragovoljna
- proizvođač može birati među različitim postupcima ocjene sukladnosti predviđenima u primijenjenoj direktivi.

U direktivama Novog i Općeg pristupa definirano je područje primjene proizvoda, bitni zahtjevi, postupak ocjene sukladnosti, prijavljena tijela, te nadzor nad tržištem.

Za provedbu usklađivanja tehničkog zakonodavstva Državni zavod za normizaciju i mjeriteljstvo, Ministarstvo gospodarstva i Ministarstvo za europske integracije izradili su, a Vlada Republike Hrvatske 16. siječnja 2003. godine donijela Nacionalnu strategiju usklađivanja tehničkog zakonodavstva. Prema njoj će cjelokupno usklađivanje hrvatskog zakonodavstva sa smjericama Novog i Općeg pristupa EU obavljati mjerodavna ministarstva i državne upravne organizacije (ukupno 13 tijela državne uprave), a koordinaciju usklađivanja provodit će radna skupina Vlade na čelu sa Slavkom Linićem.

Prema obvezama iz čl. 73 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, RH se obvezala da će poticati razvoj infrastrukture za kvalitetu: normizaciju, mjeriteljstvo, ovlašćivanje i ocjenu sukladnosti.

Normizacija je djelatnost od posebnog značaja za postizanje ciljeva slobodnog kretanja roba i usluga, sigurnosti i zaštite zdravlja, očuvanja i zaštite okoliša i zaštitu potrošača. Postojeći Zakon o normizaciji ne pruža zadovoljavajući okvir za

usklađivanje tehničkog zakonodavstva i provedbu potrebnih pretvorbi institucijskih struktura.

Izradom i donošenjem novog Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode, akreditaciji i normizaciji stvorit će se pravni okvir za institucionalne prilagodbe i daljnji razvoj infrastrukture za kvalitetu. Tako bi se ubrzano ispunili uvjeti za stalno članstvo u europskim organizacijama (CEN, CENELEC, ETSI, EA, ...) i omogućilo sklapanje sporazuma o međusobnom priznavanju izvještaja o ispitivanju i certifikata o sukladnosti za pojedine skupine proizvoda s europskim zemljama i EU.

Također je u pripremi i novi Zakon o mjeriteljstvu koji bi trebao zamijeniti postojeći Zakon o mjeriteljstvu i Zakon o mjernim jedinicama.

U području nadzora nad tržištem, prema sadašnjem ustrojstvu hrvatske državne uprave najveći dio nadzora nad tržištem obavljat će Državni inspektorat, ali će nadzor nad tržištem obavljati i druge inspekcije (sanitarna, veterinarska, građevinska, odnosno druge inspekcije mjerodavne za nadzor nad provođenjem određenog zakona).

Pretenciozno je i teško u ograničenom prostoru jednog uvodnika sagledati i prenijeti sve nužne zahtjeve i promjene koji se postavljaju pred nas u vrlo kratkom vremenu.

Jasno je da će proces tehničkog usklađivanja imati najizravniji utjecaj na hrvatsko gospodarstvo, pa i na svakog građanina.

Kako možemo i mi pridonijeti da se ovaj sveobuhvatan, složen proces prilagodbe što prije i bolje obavi?

Na inženjerskim je udrugama zadatak da se što aktivnije uključe u izmjene starih donošenje novih zakona, te izmjenu normi zato:

- da se pomogne državnim tijelima u pravodobnom provođenju zacrtanih programa prilagodbe;
- da se ostvare mogućnosti gospodarskih subjekata za uključivanje u slobodnu razmjenu roba i usluga na europskom tržištu;
- da se spriječi naknadno čuđenje i "lupanje po glavi" zbog zakona i/ili normi koji nam štete.

Vrijeme je za uključivanje stručnjaka. Ne čekajmo da se promjene dogode mimo nas!

Vaš gost urednik

Višnja Sušić